

Ten Hoeve

ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Ik deel aan de Kamer mede dat voorgenomen beslissingen omtrent enkele ter instemming aangeboden JBZ-besluiten tijdens deze vergadering in de zaal ter inzage gelegd worden, conform het voorstel van de commissie voor de JBZ-Raad. Als aan het einde van de vergadering geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer heeft besloten conform dit advies.

(De besluiten zijn als noot opgenomen aan het einde van deze editie.)¹

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het financieel toezicht, het Burgerlijk Wetboek en de Wet inzake geldtransactiekantoren en intrekking van de Wet op het grensoverschrijdend betalingsverkeer ter implementatie van richtlijn nr. 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt en tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG (PbEU L 319) (31892);**

- **het wetsvoorstel Intrekking van de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank en wijziging van diverse wetten in verband met de oprichting van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) (31944).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: Aan de orde is de verkiezing van de eerste Ondervoorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zoals afgesproken, is u vrijdag 9 oktober 2009 de schriftelijke kandidaatstelling toegezonden. Het is u bekend dat zich één kandidaat schriftelijk heeft gemeld.

Ik geef het woord aan mevrouw Dupuis voor een korte toelichting op haar kandidatuur.

Mevrouw **Dupuis** (VVD): Voorzitter. Ik heb een in vergelijking met uw brief zeer compacte brief naar mijn mede-Kamerleden gestuurd. Dit is gebeurd in de overtuiging dat het ook om een geringere functie gaat, zowel qua omvang als qua gewicht. Het leek mij daarom passend niet opnieuw de prachtige argumentatie die u hebt opgevoerd ter ondersteuning van uw voorzitterschap, bij een ondervoorzitterschap aan de orde te stellen. Het is dus een lichte brief en ik ben gaarne bereid om eventuele vragen die mijn medeleden daarover hebben te beantwoorden.

De **voorzitter**: Wenst een van de leden het woord? Ik constateer dat dit niet het geval is.

Conform het gestelde in artikel 113 van het Reglement van Orde zal de verkiezing schriftelijk plaatsvinden.

Ik benoem tot stemopnemers de leden Broekers-Knol (voorzitter), Terpstra, Meulenbelt en Ten Hoeve.

Ik verzoek de Kamerbode, de stembriefjes uit te delen. U dient de stembriefjes duidelijk en behoorlijk in te

vullen. Niet behoorlijk of niet duidelijk ingevulde stembriefjes zijn ongeldig.

(Nadat de stembriefjes zijn rondgedeeld, brengen de leden hun stem uit.)

De **voorzitter**: Ik verzoek de Kamerbode, de stembriefjes op te halen.

(Nadat de stembriefjes zijn opgehaald, worden de stemmen door de leden van het stembureau geteld.)

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan mevrouw Broekers-Knol, voorzitter van het stembureau.

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Voorzitter. Uitgebracht zijn 64 stemmen, waarvan 2 blanco en 62 op mevrouw Dupuis.

(applaus)

De **voorzitter**: Ik dank mevrouw Broekers-Knol en de overige leden van de stemcommissie hartelijk voor het volbrengen van hun taak.

Ik constateer op grond van de uitslag van deze verkiezingen dat mevrouw Dupuis overeenkomstig artikel 115 van het Reglement van Orde een volstreekte meerderheid heeft verkregen en daarmee is gekozen tot eerste Ondervoorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Ik wil haar daarmee buitengewoon hartelijk gelukwensen en dat graag namens de leden van deze Kamer onderstrepen met bloemen.

(De voorzitter overhandigt mevrouw Dupuis een boeket bloemen.)

De **voorzitter**: Na de verkiezing van de tweede Ondervoorzitter schors ik de vergadering om de leden de gelegenheid te geven, de beide ondervoorzitters te feliciteren.

Aan de orde is de verkiezing van de tweede Ondervoorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Ook deze kandidaatstelling is u vrijdag 9 oktober 2009 ter kennisneming gezonden. Het is u bekend dat voor deze functie ook maar één kandidaat zich schriftelijk heeft gemeld.

Ik geef het woord aan de heer De Vries voor een korte toelichting op zijn kandidatuur.

De heer **De Vries** (PvdA): Mijnheer de voorzitter. Mevrouw Dupuis heeft zo-even in welgekozen bewoordingen de nederigheid van de functie van Ondervoorzitter onderstreept, hetgeen mij ertoe brengt mijn voorgenomen toespraak aanzienlijk in te korten. De functie waarvoor ik mij kandidaat gesteld heb, is er een van dienstbaarheid, waarin wij proberen met de voorzitter van de Kamer besluiten op huishoudelijk gebied voor de Kamer voor te bereiden. Ik heb het genoegen gehad dat twee jaar te mogen doen en beschouw mijzelf thans als min of meer ingewerkt. Graag zou ik de komende jaren deze werkzaamheid voortzetten.

De Vries

De **voorzitter**: Wenst een van de leden het woord? Ik constateer dat dit niet het geval is.

Conform het gestelde in artikel 113 van het Reglement van Orde zal de verkiezing schriftelijk plaatsvinden.

Ik benoem wederom tot stemopnemers de leden Broekers-Knol (voorzitter), Terpstra, Meulenbelt en Ten Hoeve.

Ik verzoek de Kamerbode, de stembriefjes uit te delen. U dient de stembriefjes duidelijk en behoorlijk in te vullen. Niet behoorlijk of niet duidelijk ingevulde stembriefjes zijn ongeldig.

(Nadat de stembriefjes zijn rondgedeeld, brengen de leden hun stem uit.)

De **voorzitter**: Ik verzoek de Kamerbode, de stembriefjes op te halen.

(Nadat de stembriefjes zijn opgehaald, worden de stemmen door de leden van het stembureau geteld.)

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan mevrouw Broekers-Knol, voorzitter van het stembureau.

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Voorzitter. Uitgebracht zijn 65 stemmen, waarvan 4 blanco en 61 op de heer De Vries.

(applaus)

De **voorzitter**: Ik dank mevrouw Broekers-Knol en de overige leden van de stemcommissie hartelijk voor het volbrengen van hun taak.

Ik constateer op grond van de uitslag van deze verkiezingen dat de heer De Vries overeenkomstig artikel 115 van het Reglement van Orde een volstrekte meerderheid heeft verkregen en daarmee is gekozen tot tweede Ondervoorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Ik wil hem daarmee van harte gelukwensen en onze gelukwensen laten vergezellen door een boekje bloemen.

(De voorzitter overhandigt de heer De Vries een boekje bloemen.)

De **voorzitter**: Ik schors de vergadering om de leden de gelegenheid te geven, de beide ondervoorzitters te feliciteren. De vergadering zal worden heropend met de voortzetting van de algemene politieke beschouwingen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van:

- **de algemene politieke beschouwingen naar aanleiding van de Miljoenennota voor het jaar 2010 (32123).**

De beraadslaging wordt hervat.

Minister **Balkenende**: Voorzitter. Allereerst wil ik u van harte feliciteren met uw verkiezing. U hebt hier vorige week gezegd dat we juist ten tijde van verreikende veranderingen moeten investeren in sterke, geloofwaar-

dige democratische instituties en in de versterking van de democratische rechtsorde. U sprak ook over het belang van vertrouwen, verantwoordelijkheid en respectvol samen werken. Die woorden spraken mij zeer aan, want de crisis vormt voor Nederland een scharnierpunt. Toekomstige generaties mogen van de huidige generatie politici en bestuurders verwachten dat we juist nu de handen ineenslaan. Hoe krijgen we de overheidsfinanciën weer op orde? Hoe zorgen we ervoor dat de economie weer gaat draaien, zodat mensen hun baan niet verliezen, en hoe houden we de kwaliteit van zorg, onderwijs en onze ouderdagsvoorziening op peil?

Daarvoor zijn ingrijpende keuzes nodig en ook, zoals Hare Majesteit de Koningin op Prinsjesdag zei, de bereidheid tot verandering. Iedereen in Nederland met bestuurlijke verantwoordelijkheid moet daarom de zware verantwoordelijkheid voelen die deze tijd ons oplegt. De situatie is dusdanig ernstig dat we het ons absoluut niet kunnen veroorloven om te blijven hangen in deelbelangen. Van iedereen wordt nu meer dan ooit de bereidheid gevraagd om over de eigen schaduw heen te springen. Van iedereen in Den Haag, coalitie en oppositie, kabinet en parlement, sociale partners en andere organisaties, politieke en ambtelijke organisaties, mediadeskundigen, wordt verantwoordelijk gedrag gevergd. Eerlijkheid en openheid in het debat, scherpheid, diepgang en inhoud, fatsoenlijke en integere toonzetting en omgangsvormen. Burgers kijken naar hoe "Den Haag" zich in zijn geheel gedraagt. Indien wij er collectief niet in slagen om ons verantwoordelijk te gedragen, falen we zeker in de grote opgave die immers het komend decennium offers van burgers vraagt. Dat besef, mijnheer de voorzitter, klonk door in uw woorden van vorige week. Het kabinet zet zich er met u graag voor in om de huidige moeilijke omstandigheden te boven te komen. Ik wens u namens het kabinet veel succes in deze mooie en belangwekkende functie.

(applaus)

Minister **Balkenende**: Ik dank de leden van de Kamer voor hun inbreng in eerste termijn. Er is een breed scala aan onderwerpen aan de orde gekomen. Ik zal in mijn antwoorden proberen recht te doen aan deze veelheid van aan de orde gestelde onderwerpen. Mijn reactie in eerste termijn wil ik als volgt indelen. Ik begin op hoofdlijnen met de aanpak van de economische crisis en herstel, in relatie tot de overheidsfinanciën en de heroverwegingen, de financiële sector, nationaal en internationaal, de Crisis- en herstelwet, de werkgelegenheid, klimaat-, energie- en andere crises, en daarna zal ik ingaan op algemene vragen over de visie en toekomst, gesteld door de heren Rosenthal, Kox, Schouw en Thissen. In het tweede onderdeel ga ik in op hoofdlijnen wat betreft vragen die samenhangen met bestuurlijke visie en verantwoordelijkheden, waarover ik net al sprak. Tot slot, in het laatste deel, zal ik antwoord geven op de specifieke losse vragen die zijn gesteld. Ik zal stilstaan bij zaken op het gebied van de financiële, economische en sociale ontwikkelingen, "Kopenhagen", maar ook bij ontwikkelingen op het gebied van scheiden van wonen en zorg. Ook internationale zaken zullen aan de orde komen.

Toen wij vorig jaar op 4 november in deze Kamer bijeen waren voor de algemene beschouwingen was de financiële crisis in volle omvang losgebarsten. Banken en